

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

На правах рукопису

ХОДАК ОЛЬГА ВІТАЛІВНА

ПОТЕНЦІАЛ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Спеціальність 242 Туризм
(код) (назва спеціальності)

Освітня програма Туризм
(назва)

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра

Науковий керівник:
Джинджоян Володимир Вергарович,
доктор економічних наук, доцент

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол засідання кафедри

№ 5 від 16.12.2021р

Завідувач кафедри

 Тетяна Терешенко
(підпис) (І'мя, ПРІЗВИЩЕ)

Дніпро, 2022

АНОТАЦІЯ

Ходак О.В. Потенціал медичного туризму в Україні: 133 с., 12 рис., 13 табл., 93 джерела літератури.

Дипломна робота на здобуття другого освітнього рівня «магістр з туризму». – Дніпровський гуманітарний університет, Дніпро, 2022.

Досліджено сферу медичного туризму, структурні елементи світового ринку медичного туризму та аспекти розвитку медичного туризму в Україні. Визначено стан міжнародного медичного туризму й місце України на світовому ринку медичних туристичних послуг. Розроблено напрями підвищення ефективності медичного туризму в Україні на найближчі 5 років.

Ключові слова: медичний туризм, медичні послуги, світовий досвід, конкурентоспроможність, ефективність медичного туризму.

ABSTRACT

Khodak Olga. The potential of medical tourism in Ukraine: 133 pages, 12 figures, 13 tables, 93 sources of literature.

Thesis for the second sensory level "Master of Tourism". - Dnieper University for the Humanities, Dnipro, 2022.

The sphere of medical tourism, structural elements of the world market of medical tourism and aspects of development of medical tourism in Ukraine are investigated. The state of international medical tourism and the place of Ukraine in the world market of medical tourist services are determined. The directions of increase of efficiency of medical tourism in Ukraine for the next 5 years are developed.

Keywords: medical tourism, medical services, world experience, competitiveness, efficiency of medical tourism.

АННОТАЦИЯ

Ходак О.В. Потенциал медицинского туризма в Украине: 133 с., 12 рис., 13 табл., 93 источника литературы.

Дипломная работа на получение второго уровня «магистр по туризму». – Днепропетровский гуманитарный университет, Днепр, 2022.

Исследована сфера медицинского туризма, структурные элементы мирового рынка медицинского туризма и аспекты развития медицинского туризма в Украине. Определено состояние международного медицинского туризма и место Украины на мировом рынке медицинских туристических услуг. Разработаны направления повышения эффективности медицинского туризма в Украине на ближайшие 5 лет.

Ключевые слова: медицинский туризм, медицинские услуги, мировой опыт, конкурентоспособность, эффективность медицинского туризма.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
Розділ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА СФЕРИ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ	9
1.1. Зміст сфери медичного туризму	9
1.2. Характеристика структурних елементів світового ринку медичного туризму	17
1.3. Аспекти розвитку медичного туризму в Україні	37
Висновки до розділу 1	47
Розділ 2. АНАЛІЗ СТАНУ МІЖНАРОДНОГО МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ Й МІСЦЕ УКРАЇНИ НА СВІТОВОМУ РИНКУ МЕДИЧНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	49
2.1. Аналіз стану міжнародних ринків медичного туризму	49
2.2. Стан розвитку медичного туризму в Україні	66
2.3. Оцінка конкурентоспроможності медичного туризму за регіонами України	71
Висновки до розділу 2	84
Розділ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	85
3.1. Напрями підвищення ефективності функціонування медичних закладів України	85
3.2. Шляхи вдосконалення інфраструктури вітчизняного медичного туризму з урахуванням зарубіжної практики	99
3.3. Умови оптимізації потенціалу медичного туризму в Україні	106
Висновки до розділу 3	116
ВИСНОВКИ	118
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	125
ДОДАТКИ	133

ВСТУП

Постановка проблеми. В ХХІ сторіччі медичний туризм перетворився в окремий вид туристичної індустрії. За прогнозами Всесвітньої організації охорони здоров'я до 2022 року туризм та охорона здоров'я мають стати провідними галузями світогосподарства. Сучасне суспільство все більше піклується про зміцнення та охорону свого здоров'я. Високий потенціал фізичної та розумової діяльності людей є безпосередньою передумовою повноцінного життя.

Метою роботи є аналіз стану міжнародного медичного туризму й місце України на світовому ринку медичних туристичних послуг та визначення напрямів підвищення ефективності медичного туризму України

Завдання. Досягнення цієї мети зумовило необхідність вирішення наступних завдань: визначити зміст сфери медичного туризму; охарактеризувати структурні елементи світового ринку медичного туризму; розглянути аспекти розвитку медичного туризму в Україні; провести аналіз стану міжнародних ринків медичного туризму; розглянути стан розвитку медичного туризму в Україні; оцінити конкурентоспроможності медичного туризму за регіонами України; визначити напрями підвищення ефективності функціонування медичних закладів України; визначити шляхи вдосконалення інфраструктури вітчизняного медичного туризму з урахуванням зарубіжної практики; обґрунтувати умови оптимізації потенціалу медичного туризму в Україні.

Актуальність дослідження. Медичний туризм можна визначити як сферу медичної індустрії та гостинності, пов'язану в єдину систему ринків з розвиненою інфраструктурою та охоплює не тільки діяльність з надання медичних послуг та послуг з тимчасового проживання, а й інші сфери бізнесу – страхування, банківську діяльність, юридичну допомогу, транспорт, зв'язок та ін.

Ринок медичного туризму являє собою систему економічних відносин між продавцем та покупцем з метою купівлі-продажу медичних, оздоровчих або б'юті-послуг, для підтримки (або поліпшення) стану свого здоров'я і/або естетичного вигляду їх тіла, яке іноді поєднується з розслабленням, відновленням фізичних та розумових сил, оглядом визначних пам'яток та розвагами. Але, туризм відіграє другорядну роль в процесі прийняття рішень медичними туристами. Тому, необхідність в наявності природних ресурсів та природних лікувальних ресурсів, більшою мірою відрізняє напрямки медичного туризму від лікувально-оздоровчого та оздоровчого туризму.

Значний внесок у дослідження потенціалу медичного туризму зробили такі відомі зарубіжні та вітчизняні вчені, як: Л.Г.Агафонов, О.О.Бейдис, Б.І.Вихристенко, І.П.Гаврилишин, Б.І.Герасименко, Л.С.Гринів, П.В.Гудза, В.Г.Гуляєв, А.П.Дурович, М.І.Долішній, В.К.Євдокименко, Г.А.Карпова, Г.В.Казачковська, В.Д.Калитюк, В.І.Карсекін, В.А.Квартальнов, В.Ф.Кифяк, Н.Й.Коніщева, В.С.Кравців, Н.Н.Кузнецова, О.О.Любіцева, М.П.Мальська, В.К.Мамутов, В.І.Цибух та ін. У їх працях розглядається як тематика розвитку медичного туризму світі галузі у цілому, так і окремі вітчизняні аспекти функціонування ринку медичних послуг.

Методи дослідження. Для реалізації поставленої у роботі мети було використано цілий комплекс методів і прийомів наукового пізнання, хронологічний підхід, методи аналізу і синтезу, статистичний та графічний методи, методи узагальнення та прогнозування.

Наукова новизна отриманих результатів даного дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні суті, місця й значення вітчизняного медичного туризму в системі міжнародного туристичного ринку, застосуванні методичного інструментарію і рекомендацій щодо вдосконалення вітчизняного ринку медичного туризму на основі використання зарубіжного досвіду.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що запропонований у магістерській роботі комплексний підхід до аналізу

особливостей функціонування медичного туризму в системі міжнародного туристичного ринку дозволяє чітко визначити основні напрями його вдосконалення та підвищення ефективності функціонування в Україні на основі розглянутих зарубіжних методик.

Результати даного дослідження дають теоретичне підґрунтя для розвитку медичного туризму в Україні на якісно новому рівні за рахунок шляхів підвищення його конкурентоспроможності та врахування сприятливих факторів, які розкриті в процесі дослідження.

Структура роботи: вступ, три розділи, підрозділи, проміжні висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел. Магістерську роботу викладено на 133 сторінках комп'ютерного набору, вона включає 13 таблиць, 12 рисунків і 1 додаток. Список використаних джерел із 93 найменувань.

ВИСНОВКИ

Медичний туризм, як частину туристичної індустрії, можна сміливо назвати найбільш перспективною галуззю світового господарства, яка за позитивними прогнозами Всесвітньої організації охорони здоров'я, буде зростати на 25 відсотків щороку протягом наступних 10 років.

Метою магістерської роботи було проведення аналізу стану міжнародного медичного туризму й визначення місця України на світовому ринку медичних туристичних послуг та напрямів підвищення ефективності медичного туризму України

Для досягнення цієї мети було вирішено наступні завдання:

1. Визначено зміст сфери медичного туризму. Медичний туризм можна визначити як сферу медичної індустрії та гостинності, пов'язану в єдину систему ринків з розвиненою інфраструктурою та охоплює не тільки діяльність з надання медичних послуг та послуг з тимчасового проживання, а й інші сфери бізнесу – страхування, банківську діяльність, юридичну допомогу, транспорт, зв'язок та ін.

Ринок медичного туризму являє собою систему економічних відносин між продавцем та покупцем з метою купівлі-продажу медичних, оздоровчих або б'юті-послуг, для підтримки (або поліпшення) стану свого здоров'я і/або естетичного вигляду їх тіла, яке іноді поєднується з розслабленням, відновленням фізичних та розумових сил, оглядом визначних пам'яток та розвагами. Але, туризм відіграє другорядну роль в процесі прийняття рішень медичними туристами. Тому, необхідність в наявності природних ресурсів та природних лікувальних ресурсів, більшою мірою відрізняє напрямки медичного туризму від лікувально-оздоровчого та оздоровчого туризму.

2. Охарактеризовані основні структурні елементи світового ринку медичного туризму. За останні два десятиліття у галузі світового медичного

туризму була представлена велика кількість нових послуг, таких як терапія стовбуровими клітинами, косметична хірургія, стоматологічні послуги, інвазивна медична допомога, втручання зі зміни статі, послуги «смерті», послуги з пересадки репродуктивні послуги та ін.

Напрямки медичного туризму можна знайти на всіх континентах. Найбільшим центром світового медичного туризму є Сполучені Штати, які швидко наздоганяють Таїланд, Сінгапур, Німеччина, Корея та Іспанія та приваблюють все більше відвідувачів з усього світу.

3. Визначено основні аспекти розвитку медичного туризму в Україні. Загальноекономічні тенденції розвитку медичного туризму у світі та перспективи його розвитку в Україні свідчать, що медичний туризм породив нову концепцію на межі сучасної охорони здоров'я та туризму. Україна має високий потенціал медичних, оздоровчих та рекреаційних ресурсів, конкурентні переваги за ціновими параметрами, завдяки чому може стати одним із світових лідерів з медичного в'їзного туризму.

Пріоритетними напрямками медичного туризму в Україні є стоматологія, репродуктивна медицина, косметологія та оздоровчі процедури.

4. Проведено аналіз стану міжнародних ринків медичного туризму. Обсяг світового ринку медичного туризму невідомо зростає більш ніж на 10% на рік та до 2024 року становитиме 65,79 млрд. доларів США. Доступність більш дешевих варіантів лікування поряд з кращою якістю обслуговування є основним чинником, що визначає перевагу офшорного медичного туризму, яка дає змогу пацієнтам заощадити від 30% до 80% від загальної вартості лікування.

Найбільш популярними напрямками на ринку медичного туризму є Таїланд, Індія, Коста-Ріка, Мексика, Малайзія, Сінгапур, Бразилія, Колумбія, Туреччина, Тайвань, Південна Корея, Чеська Республіка та Іспанія. Безумовним лідером з отримання доходу від медичного туризму є Таїланд, який найчастіше надає косметичні та бариатричні медичні послуги, а також

послуги пластичної та естетичної хірургії та ін. Швидкими темпами зростає ринок медичного туризму в Південній Кореї, чому сприяють висококваліфіковані фахівці, сучасні медичні прилади та добре розвинена інфраструктура.

Медичний туризм – це складний вибір пацієнта або його уповноваженої особи щодо місця отримання медичних послуг. Тому, в процесі вибору, найчастіше спираються на досвід клієнтів, які вже отримали послуги та мають враження від мандрівки. Досвід пацієнта включає в себе когнітивні дії (наприклад, перевірку репутації та пошук іншої відповідної інформації) перед зверненням до лікарні з поведінкою після виписки (наприклад, рекомендацією та зворотним зв'язком) з власними емоційними та суб'єктивними судженнями пацієнта. Прийняття рішень щодо здійснення медичного туризму може бути визначено з урахуванням різноманітності досвіду пацієнтів, що має суттєвий вплив на процес прийняття рішень.

5. Проаналізовано стан медичного туризму в Україні, та визначено, що в нашій державі зосереджено 47% усіх цілющих мінеральних ресурсів Європи, які розташовані майже у всіх регіонах країни, формуючи незрівнянний туристичний потенціал. В Україні є практично всі види підземних та поверхневих мінеральних вод, лиманні комплекси, родовища бурштину, тощо. Різноманітність природних цілющих ресурсів та курортних районів в Україні визначають пріоритетність їх оцінки в розвитку сталих показників туризму у Концепції сталого туризму.

У загальній структурі міжнародних туристичних прибуттів найбільшу частку становить європейський континент – 51% у 2017 р., в тому числі країни ЄС – 41%. У 2017 р. європейські країни відвідало 670,6 млн. туристів, що на 8% більше ніж у 2016 р. та на 38% більше ніж у 2010 р.

6. Конкурентоспроможність України на європейському ринку туристичних послуг означає можливість забезпечення виробництва такого туристичного продукту, який буде здатний конкурувати в сформованому середовищі європейського ринку.

Привабливими для європейських туристів є природно-рекреаційні та культурно-історичні ресурси України. За рівнем забезпеченості історичними, природними, культурними ресурсами, етнографічними надбаннями та пам'ятками архітектури, що можуть зацікавити іноземних туристів, наша держава займає одне з провідних місць в Європі. Вагомим плюсом багатьох українських курортів є одночасне використання багатьох лікувальних факторів (клімату, мінеральних вод, лікувальних грязей, озокериту). Властивості природно-лікувальних ресурсів визначають спеціалізацію курортів (медичний профіль). Західна Україна стала популярною не лише серед внутрішніх туристів, а й серед закордонних як вдале місце гірськолижного відпочинку. Західна Україна стала популярною не лише серед внутрішніх туристів, а й серед закордонних як вдале місце гірськолижного відпочинку.

7. Основні напрями підвищення ефективності функціонування медичних закладів України визначено у серпні 2014 року Міністерство охорони здоров'я України, яке ініціювало розробку Національної стратегії реформування охорони здоров'я з метою поживлення та прискорення процесу реформ в секторі охорони здоров'я шляхом розробки стратегічних підходів до підвищення якості та доступності медичної допомоги та забезпечення зниження фінансових ризиків для населення. У 2017 році кілька законодавчих документів, прийнятих Верховною Радою (Верховною Радою) України, а також розпорядження Кабінету Міністрів України відкрили процес реформування української системи охорони здоров'я, забезпечивши новий підхід до фінансування установ охорони здоров'я та окремих практикуючих лікарів. Впровадження нової системи на початковому рівні заплановано на 2018 рік, а вся реформа буде проводитися поступово до 2020 року.

Згідно Концепції Міністерства, у першу чергу, до основних напрямів підвищення ефективності функціонування медичних закладів України є придбання високотехнологічного сучасного обладнання, яке відповідає

міжнародним стандартам та дозволяє покращити медичне обслуговування пацієнтів не тільки у приватному секторі системи охорони здоров'я, а й у державних лікарнях та медичних амбулаторіях у сільській місцевості. Використовуючи досвід та новітні розробки провідних дослідників найбільш розвиненого азійського ринку медичних послуг можна запропонувати впровадження в українських лікарнях ІТ технологій XXI століття.

8. Згідно Концепції Міністерства та пропозиції широко застосовувати комп'ютеризацію системи охорони здоров'я, з урахуванням міжнародного досвіду та загальносвітової комп'ютеризації системи охорони здоров'я в Україні було запропоновано запровадити концепцію «Smart Hospital», – це відносно новий напрямок на стику медицини, інформації, охорони здоров'я та бізнесу, яке пов'язане з використанням підтримки інформаційних технологій в охороні здоров'я, яка націлена на створення єдиної ІТ-середовища.

На базі системи «Smart Hospital» використовується програмний продукт SADT – програма моніторингу стану пацієнтів. Кожного пацієнта контролюють за допомогою аналогового пристрою, який вимірює такі параметри, як: серцебиття, температура, артеріальний тиск тощо. Програма періодично зчитує параметри (специфічні для кожного пацієнта) й зберігає його в базі даних.

В базі зберігається інформація про пацієнтів, аналогічні заходи, дозвіл на госпіталізацію, періодична база, виписка, повідомлення попередження та файл пацієнта. До інформації мають доступ лікар, медсестра, комп'ютерна система. Моделювання системи дозволяє описати обмін інформацією серед різноманітних компонентів розумної лікарняної системи та за різними параметрами, представлені в структурі моделей. Цей метод застосовування ідеально підходить до багатотехнологічних систем, тобто адаптується до електричних, електронних та програмних систем, які знаходяться в інтелектуальній лікарняній системі.

9. З метою підвищення ефективності державного регулювання, стимулювання інвестиційної активності та збільшення соціально-економічного розвитку туризму в країні можна запропонувати створити центральний фонд просування розвитку здоров'я та оздоровчого туризму.

Стабілізація та поживлення соціально-економічний розвитку держави неможливий без радикальних змін ролі туризму в економічному відновленні. Нинішня ситуація заохочує пошук ефективних економічних форм, які були б здатні докорінно і швидко змінити ситуацію в країні на краще.

Позитивним у 2017 році є збільшення кількості іноземців, які відвідують наш країни на 149,45% порівняно з 2015 роком та на 91,30% порівняно з 2016 роком.

Створення фонду для просування розвитку медичного туризму з метою підвищення ефективності державного регулювання та стимулювати охорону здоров'я, туризм та інвестиційна діяльність обґрунтовано, що забезпечить збільшення держави соціально-економічний розвиток та зміцнення системи охорона здоров'я.

Имя пользователя:
Федосова Юлія

ID проверки:
1010194611

Дата проверки:
05.02.2022 21:04:31 EET

Тип проверки:
Doc vs Internet + Library

Дата отчета:
05.02.2022 21:05:36 EET

ID пользователя:
100005559

Название файла: Дипломна_Ходак_ОВ

Количество страниц: 120 Количество слов: 27069 Количество символов: 205926 Размер файла: 1.29 MB ID файла: 1000152

Обнаружены модификации текста (могут влиять на процент совпадений)

20% Совпадения

Наибольшее совпадение: 5.27% с Интернет-источником (<https://periodicals.karazin.ua/irtb/issue/download/700/848>)

19.9% Источники из Интернета 134

Страница 122

0.13% Источники из Библиотеки 34

Страница 123

0% Цитат

Исключение цитат выключено

Исключение списка библиографических ссылок выключено

0% Исключений

Нет исключенных источников

Модификации

Обнаружены модификации текста. Подробная информация доступна в онлайн-отчете.

Замененные символы 822

Подозрительное форматирование 2
страницы